

Gemeente Berkelland
maart 2012

Ruimtelijke onderbouwing
Buitengebied,
Waterleidingdijk
natuurontwikkeling (2011)

BESTEMMINGSPLAN 'BUITENGEBIED NEEDE' Herziening 1987

Ruimtelijke onderbouwing
artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° Wet algemene bepaling omgevingsrecht

ten behoeve van

**aanleg van nieuwe natuur aan de Waterleidingdijk
in Neede**

Inlichtingen:
Gemeente Berkelland
Afdeling Ruimte & Projecten
Dhr. G.W. Janssen
Telefoon: 0545-250313

Borculo, 15 maart 2012

Ruimtelijke onderbouwing

Ruimtelijke onderbouwing behorende bij de aanvraag omgevingsvergunning van de Dienst Landelijk Gebied (DLG), vertegenwoordigd door de heer F. Westinga, Rosendaalsestraat 64 in Arnhem. DLG heeft op 18 maart 2011 bij de gemeente Berkelland een omgevingsvergunning aangevraagd, bekend onder nummer AV2011011. Deze aanvraag is gericht op de verandering van de functie agrarisch naar de natuur van de gronden gelegen aan de Waterleidingdijk in Neede. De nieuwe functie is strijdig met de functie van het geldende bestemmingsplan. Zodoende is de bouwaanvraag aangemerkt als een aanvraag om een afwijking van het bestemmingsplan, artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. De percelen zijn kadastraal bekend gemeente Neede, sectie E, nummers:

672, 673, 674, 1616, 1617, 1618, 1619, 1624, 1625, 1758, 1764, 1765, 1766, 1920, 1922, 1979, 1980, 1981, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987 en 1924

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gronden aan de Waterleidingdijk in Neede hebben nu hoofdzakelijk een agrarische bestemming. De DLG wil dit gebied inrichten voor natuur.

1.2 Beschrijving van het projectgebied

Het projectgebied ligt tussen de Waterleidingdijk en de Schipbeek. Het projectgebied ligt zo'n 2 kilometer ten noorden van Neede en circa 2 kilometer ten westen van Rietmolen. Op onderstaand figuur is de huidige situatie van het projectgebied te zien.

Figuur 1: Luchtfoto huidige situatie Waterleidingdijk in Neede

Op dit moment is het agrarisch gebied dat wordt afgewisseld door bosschages.

Figuur 2: Huidige situatie Noordijkerveldweg 12 in Neede met uitvoerende acties

1.3 Het plan

Het plan maakt onderdeel uit van een opdracht door de provincie Gelderland geven aan de Dienst Landelijk Gebied (DLG). Voor een aantal gebied moeten inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd. Deze maatregelen zijn er op gericht de in het Gebiedsplan Natuur en Landschap vastgestelde natuurdoelen te realiseren en zijn onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Integraal Milieuhervorming 2007-2013 van de Provincie Gelderland.

Het plan bestaat uit het ontwikkelen van de gronden, waarbij verschillende natuurdoelen moeten worden gerealiseerd. De ontwikkeling houdt in dat de gronden geschikt worden gemaakt voor een natuurfunctie. De bestaande natuur blijft bestaan en wordt zo mogelijk versterkt door nieuwe aanplant. De agrarische gronden worden afgegraven of afgeplagd. Het afgraven van de gronden verschilt van ongeveer 20 centimeter tot 50 centimeter diep.

De activiteiten die hierbij spelen zijn: afgraven toplaag, slopen schuur, reconstructie zandweg en plaatsing routeaanduiding pad, hek en raster.

3. Onderzoek

3.1 Planologische situatie

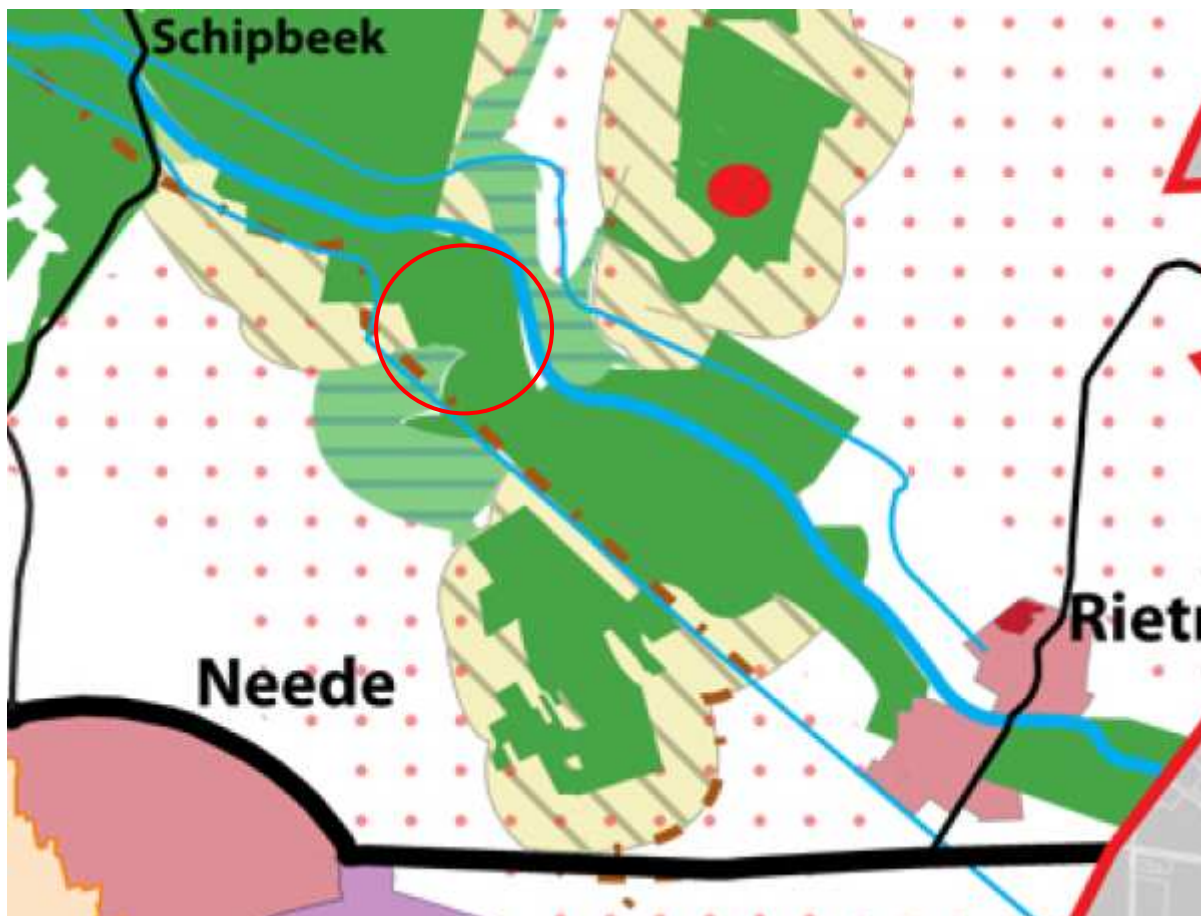
De percelen aan de Waterleidingdijk liggen in het bestemmingsplan 'Buitengebied, herziening 1987' (gemeente Neede) en hebben de bestemming "agrarisch gebied", "agrarisch gebied met grote landschappelijke waarde en/of natuurwetenschappelijke waarde" en/of "natuurgebied". In artikel 24 lid 1 van het bestemmingsplan is bepaald dat het verboden is om onbebouwde grond en opstallen te gebruiken, in gebruik geven of laten te gebruiken in strijd met de bestemming. Dit betekent dat in het "agrarisch gebied" natuurontwikkeling in strijd is met de gebruiksvoorschriften. Voor beide andere bestemmingen geldt dat de functie wel past. De werkzaamheden zijn binnen alle drie de bestemmingen mogelijk en er is dan ook geen aanlegvergunning vereist. Een aanvraag om omgevingsvergunning die in strijd is met een bestemmingsplan wordt mede aangemerkt als een aanvraag om een vergunning voor een

activiteit als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid, onder c (Wabo). De vergunning wordt slechts geweigerd als vergunningverlening met artikel 2.12 (Wabo) niet mogelijk is.

3.2 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Berkelland 2025

De structuurvisie Berkelland 2025 vervangt de Ruimtelijke Visie Buitengebied. De structuurvisie is vastgesteld op 26 oktober 2010. Het plangebied is gelegen in EHS gebieden (figuur 3). Hier vallen de EHS-natuur, EHS-verbindingzone en EHS-verweven onder.

Figuur 3: Uitsnede kaart structuurvisie (rode cirkel geeft de locatie van het plangebied weer).

Uitwerking verwevingsgebied door de gemeente Berkelland

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft in 1990 de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geïntroduceerd. De EHS bestaat uit een netwerk van bestaande en nieuwe natuurgebieden die met elkaar verbonden worden met verbindingzones. Het doel van de EHS is de instandhouding en ontwikkeling van deze natuurgebieden, om daarmee een groot aantal soorten en ecosystemen te laten voortbestaan. Het inrichten van de ecologische verbindingzones doet de provincie Gelderland samen met gemeenten, waterschappen, grondeigenaren en andere betrokkenen. Gemeenten en waterschappen coördineren de uitvoering, de regie is in handen van de provincie. Om de instandhouding en de ontwikkeling van de EHS in de gemeente Berkelland te waarborgen is de EHS aangegeven op de Structuurvisie plankaart. Voor een deel is de EHS al gerealiseerd. Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de 'nee, tenzij'-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is, als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied worden aangetast. Afwijken van deze regel is alleen mogelijk als het maatschappelijk belang groot is en er geen reële alternatieven zijn. Toch zijn er in de verschillende onderdelen van de EHS nog wel ontwikkelingen mogelijk, vooral in de EHS-verwevingsgebieden en de EHS-verbindinggebieden, op plaatsen waarvoor geen specifieke natuurdoelen zijn. Deze

ontwikkelingen moeten dan wel de kernkwaliteiten van de EHS versterken en bijdragen aan het realiseren van de EHS. De provincie Gelderland heeft de wezenlijke kenmerken en waarden beschreven in de streekplanuitwerking Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur. De gemeente Berkelland sluit hier in beleidvorming op aan.

Toets

De omzetting van agrarische gronden naar natuurgrond past goed in de doelstelling van de EHS. Het gebied leent zich dan ook goed voor dit plan en er vindt een versterking van de kwaliteiten plaats.

Uitgangspuntennotitie (voorontwerpbestemmingsplan buitengebied Berkelland)

De uitgangspuntennotitie bevat de uitgangspunten voor het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Berkelland. De notitie is als beleidsregel vastgesteld op 15 december 2009. Het doel van het plan is het bieden van een actueel planologisch-juridisch kader voor het buitengebied van de gemeente Berkelland, gericht op beheer en (kleinschalige) ontwikkeling.

Één van de uitgangspunten van deze notitie is het behoud en waar mogelijk de versterking van de ecologische verscheidenheid. Het bestemmingsplan Buitengebied gaat rekening houden met de aanwezige soorten en met aanwezigheid en de realisatie/versterking van de aanwezige ecologische (hoofd)structuur (water, bosgebieden, natuurgebieden, landschapselementen).

Toets

Het project voldoet aan de uitgangspunten uit de uitgangspuntennotitie. In het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Berkelland worden de gronden bestemd als natuur.

3.3 Beleid Rijk, Provincie en regio

Nota Ruimte

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en bevat de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige, leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. Centrale doelstellingen van de Nota Ruimte zijn: versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland, bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland, de borging en ontwikkeling van belangrijke (inter-)nationale waarden en de borging van veiligheid.

Het kabinet schept ruimte voor ontwikkeling, uitgaande van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet' en verschuift het accent van ruimtelijke beperkingen naar het stimuleren van gewenste ontwikkelingen. De Nota Ruimte ondersteunt gebiedsgerichte ontwikkeling, waarin alle betrokken partijen kunnen participeren. Zowel rijksbeleid als provinciaal beleid is gericht op het versterken van kwaliteiten van het platteland. Inbreiding heeft dus voorkeur boven uitbreiding.

Het plan

Het plangebied bevindt zich door de ligging in de EHS binnen de nationale ruimtelijke hoofdstructuur. Binnen de EHS geldt een nee. Tenzij-benadering. Dit houdt in dat ontwikkelingen niet mogelijk zijn als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast. Dit tenzij er geen reële alternatieven zijn er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Door uitvoering van onderhavig plan blijven de kernkwaliteiten van het gebied behouden of worden zelfs versterkt. In de toetsing aan het provinciale beleid wordt hierop nader ingegaan.

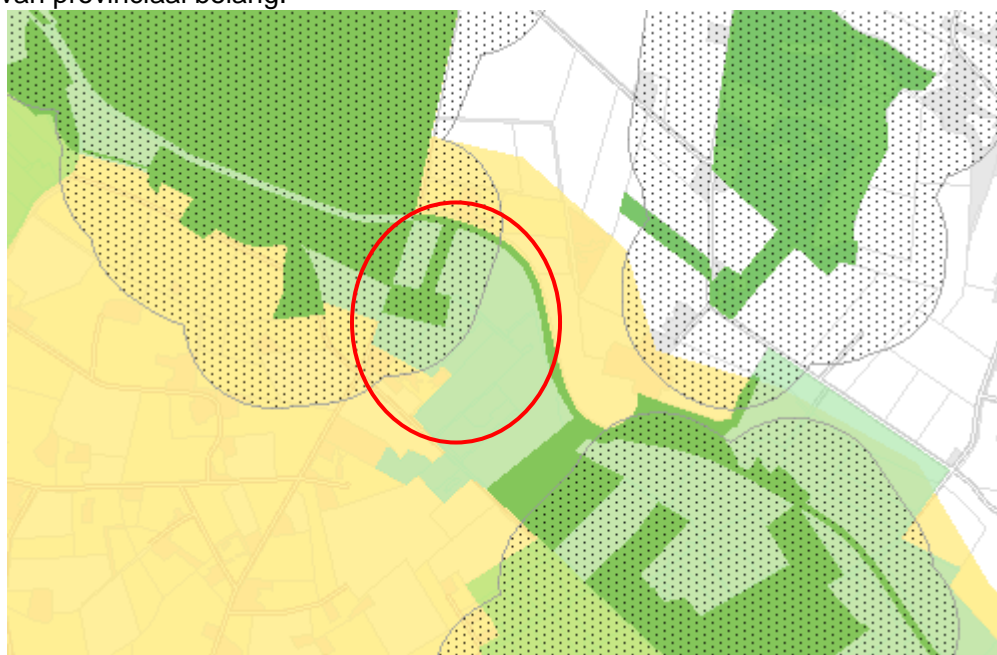
Toets

Het plan past binnen het rijksbeleid.

Streekplan Gelderland

Het Streekplan "Gelderland 2005" is op 29 juni 2005 vastgesteld door Provinciale Staten van Gelderland en geldt als belangrijkste beleidsdocument voor het provinciaal ruimtelijke beleid. Sinds de wijziging van de Wet ruimtelijke ordening op 1 juli 2008 heeft het streekplan de status van structuurvisie. Het streekplan blijft daarmee basis van provinciaal beleid. Hoofddoelstelling van het Gelders ruimtelijk beleid is om de ruimtebehoefte zorgvuldig en duurzaam te regelen, onder andere door meervoudig en zorgvuldig ruimtegebruik. De provincie heeft een tweeledige provinciale hoofdstructuur. Gelderland kent enerzijds 'hoog dynamische' functies (intensieve vormen van ruimtegebruik, zoals stedelijke functies en intensieve vormen van recreatie). Anderzijds kent Gelderland 'laag dynamische' functies. Die gebieden zijn kwetsbaar voor intensieve vormen van ruimtegebruik, zoals de ecologische hoofdstructuur (EHS), waardevolle open gebieden en ruimte voor water. De provincie zet in op versterking van ruimtelijke kwaliteit. Nieuwe ontwikkelingen moeten hieraan een bijdrage leveren vooral bij nieuwbouw, uitbreidingen en functieveranderingen in vooral het buitengebied. In kernen gaat inbreiden boven uitbreiden. In mei 2006 is de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur' vastgesteld door de Gedeputeerde Staten van Gelderland. Op 1 juli 2009 hebben Provinciale Staten van Gelderland de streekplanherziening 'Herbegrenzing EHS 2009' vastgesteld. Hierdoor is de begrenzing van de EHS aangepast.

De locatie aan de Waterleidingdijk ligt op de 'beleidskaart ruimtelijke structuur' van het streekplan in de EHS, waardevol landschap en extensiveringsgebied. Hierdoor is het project van provinciaal belang.

Figuur 5: Uitsnede beleidskaart ruimtelijke structuur (provincie Gelderland)

Versterking van de ruimtelijke kwaliteit is uitgangspunt voor het Gelderse ruimtelijk beleid. Één zo'n ruimtelijke kwaliteit die provinciaal van belang is, is natuur. Het ruimtelijk beleid draagt bij aan de bescherming en de ontwikkeling van de natuur. Om deze bescherming vorm te geven, geldt binnen de EHS, de ruggengraat van het natuurbeleid, de nee, tenzij-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied worden aangetast door , in dit geval, natuurontwikkeling moet hiertoe onderzoek worden verricht door de initiatiefnemer.

Natuurbeheerplan 2011

Het natuurbeheerplan 2011 van de provincie Gelderland is de opvolger van het natuurbeheerplan van 2009. Het nieuwe stelsel betreft enkel een nieuwe manier van subsidieregeling, het onderliggende beleid op basis waarvan subsidies aan bepaalde doelen verstrekt worden is grotendeels ongewijzigd.

In de nieuw natuurbeheerplannen staat aangegeven waar natuur gerealiseerd is of ontwikkeld kan worden, wat voor natuur er is of ontwikkeld kan worden en hoe de natuur gerealiseerd, beheerd en beschermd kan worden en welke mogelijkheden geboden worden voor landschapsonderhoud.

In onderstaande figuur 6 is een uitsnede van het natuurbeheerplan 2009 te zien. Het gebied bestaat uit hoofdzakelijk twee te onderscheiden gebieden: Kruiden- en faunarijck grasland en nog om te vormen naar natuur.

Figuur 10: uitsnede natuurbeheerplan 2011

Kruiden- en faunarijck grasland

Kruiden- en faunarijck grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. De vegetatie kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties; ondermeer kamgrasvegetaties of de meer algemene witbolgraslanden. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen. Het grasland wordt meestal extensief beweid of gehoid en niet of slechts licht bemest.

Het beheertype Kruiden- en faunarijck grasland kan voorkomen op diverse bodems van vochtig tot droog en heeft doorgaans een (matig) voedselrijk karakter. Kruiden- en faunarijck grasland komt in vrijwel alle landschapstypen voor. Toch is het areaal de laatste veertig jaar enorm afgenomen door de gangbare landbouwpraktijk: sterke bemesting gecombineerd met periodiek doodspuiten van de grasmat en opnieuw inzaaien met hoog productieve grasvariëteiten. De meeste overgebleven kruidenrijke graslanden liggen in overhoekjes van het agrarische gebied of komen voor in natuurgebieden. Daar kan kruidenrijk grasland een tijdelijk fase zijn als de benodigde abiotische omstandigheden voor schraallanden niet of nog niet gerealiseerd kunnen worden.

Kruiden- en faunarijck grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte en plaatselijk struweel, hogere en lage vegetatie) en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. Gradiënten binnen (grond)waterpeil en voedselrijkdom zorgen voor diverse vegetatietypen.

Kenmerkende of bijzondere soorten van schralere beheertypen ontbreken grotendeels binnen Kruiden- en faunarijck grasland, maar graslanden zijn vaak wel rijk aan minder zeldzame

soorten. Het type is o.a. van belang voor vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren.

Nog om te vormen naar natuur

Gronden met een intensief agrarisch verleden die een natuurbestemming krijgen, hebben meestal niet van de ene op de andere dag natuurwaarden. Hiervoor is eerst een omvormingsbeheer (vershraling) nodig of inrichting, zoals het afvoeren van de voedselrijke bouwvoor of bosaanplant. Dit kan vaak niet meteen. Vaak is er wel al aangepast beheer nodig. Om deze gronden met een natuurbestemming toch op de kaart te kunnen zetten is er het beheertype 'nog om te vormen naar natuur'. Hiermee is voor het beheer en beleid inzichtelijk waar en hoeveel natuur nog omgevormd of ingericht moet worden.

Het plan

Het plangebied valt binnen de EHS. Het plan voorziet niet in ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant kunnen aantasten. Het plan past binnen het provinciale beleid, zoals dat is opgenomen in het streekplan en het natuurbeheerplan 2011.

3.4 Milieuaspecten

Bodem

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet aangetoond worden dat de bodem en het grondwater vrij zijn van verontreinigingen en dus geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Hiervoor is een bodemonderzoek uitgevoerd: "Ecologisch bodemonderzoek Neede, Vossebulten en Ooijpolder" van 18 januari 2011.

Bedrijven en milieuzonering

Indien door middel van een plan nieuwe, milieuhindergevoelige functies (zoals woningen of mogelijkheden voor verblijfsrecreatie) mogelijk worden gemaakt, dient te worden aangetoond dat deze niet worden gerealiseerd binnen de hinderzone van omliggende bedrijven.

Anderzijds mogen milieuhindergevoelige functies in de directe omgeving van het plangebied niet negatief worden beïnvloed door de ontwikkelingen die met een plan mogelijk worden gemaakt.

Met dit plan worden geen milieuhindergevoelige functies mogelijk gemaakt. Eventuele hinderzones zijn dus niet van toepassing. Het plan zorgt niet voor een negatieve invloed op milieuhindergevoelige functies in de omgeving. Het plan zorgt niet voor meer beperkingen voor bedrijven in de omgeving dan de ligging in de EHS al doet.

Geconcludeerd wordt dat vanuit het aspect bedrijvigheid geen belemmeringen aanwezig zijn voor wat betreft de beoogde ontwikkeling en dat de beoogde ontwikkeling geen bedrijven in hun ontwikkelingsmogelijkheden beperkt.

Geluid

De mate waarin het geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). In het bestemmingsplan moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Voorliggend bestemmingsplan maakt natuurontwikkeling mogelijk. Natuur levert geen geluidsoverlast op en is geen geluidgevoelige functie.

Geconcludeerd kan worden dat vanuit het aspect geluid geen belemmeringen bestaan ten aanzien van de gewenste ontwikkelingen in het plangebied.

Externe veiligheid

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het plaatsgebonden risico biedt burgers in hun woonomgeving een minimum beschermingsniveau tegen gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde en voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.

Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is afhankelijk van de omvang van de ramp. Een ongeval met 100 doden leidt tot meer ontwrichting, leed en emoties, dan een ongeval met 10 dodelijke slachtoffers. Aan de kans op een ramp met 100 doden wordt dan ook een grens gesteld, die een factor honderd lager ligt dan voor een ramp met 10 doden. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) (stb. 250, 2004) wordt verder een verantwoordingsplicht (door de overheid) voor het groepsrisico rond inrichtingen wettelijk geregeld (artikel 13). De verantwoording houdt in dat wordt aangegeven of risico's acceptabel zijn en welke maatregelen worden genomen om de risico's te verkleinen.

In de omgeving van het plangebied zijn geen relevante inrichtingen aanwezig. Het perceel valt buiten de plaatsgebonden risicocontouren van 10^{-6} per jaar en ligt niet in enig invloedsgebied van het groepsrisico.

In voorliggend plan wordt niet voorzien in de ontwikkeling van woon- of verblijfslocaties of andere kwetsbare objecten. In het plan wordt niet voorzien in verkeersbewegingen die onder de noemer "vervoer gevaarlijke stoffen" vallen. Op wegen in de omgeving is het aantal transporten met gevaarlijke stoffen bovendien zodanig gering, dat de plaatsgebonden risicocontouren van 10^{-6} per jaar binnen de rijbaan liggen en het groepsrisico verwaarloosbaar klein is.

Geconcludeerd wordt dat voor wat betreft externe veiligheid geen problemen worden verwacht gezien de aard van het plan, namelijk natuurontwikkeling.

Luchtkwaliteit

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes als PM_{10} (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Projecten die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL in de provincies c.q. regio's waar overschrijdingen plaatsvinden. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Projecten die "niet in betekenende mate" (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel

getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het plan op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project "niet in betekenende mate" bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is significant is ten opzichte van een etmaal. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval is bij een woning, school of sportterrein.

Het onderhavige plan maakt natuurontwikkeling mogelijk. Het plan voorziet niet in activiteiten die een verslechtering van de luchtkwaliteit tot gevolg kunnen hebben, zoals verkeersbewegingen. Hiermee is aannemelijk gemaakt dat het project niet in betekenende mate leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Het plan voorziet niet in een functie waarbij de verblijfsduur significant is ten opzichte van een etmaal. Het projectgebied ligt niet binnen de onderzoekszones van 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een rijksweg. Volgens de criteria uit de Wet milieubeheer inzake luchtkwaliteitseisen kan er daardoor geen sprake van een gevoelige bestemming langs drukke infrastructuur. Toetsing aan de grenswaarden is derhalve niet noodzakelijk.

Uit de saneringstool bij het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van het ministerie van VROM blijkt dat er tussen 2008 en 2020 in het plangebied geen overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen plaatsvindt. Eventuele blootstelling aan luchtverontreiniging in het plangebied is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaantvaardbare gezondheidsrisico's. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Flora en fauna

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora-en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele ander natuurregelgeving. Bij deze activiteit moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Door bureau Viridis is in oktober 2010 een natuurtoets uitgevoerd: "Natuurtoets Neele nieuwe natuur".

Het verschralen van het gebied is een zeer welkome maatregel. De EHS die nu langs het gebied loopt wordt hier ter plekke flink robuuster gemaakt. De aanwezigheid van zeldzame soorten in de nabije omgeving geeft aan dat er mogelijke snelle resultaten zijn te behalen als voormalige agrarische percelen worden omgezet naar meer natuurlijke situaties.

Het verwijderen van de bouwvoor heeft een zeer positief effect op de voorkomende florasoorten. De bodem wordt immers minder voedselrijk gemaakt, zodat veel meer soorten een kans krijgen. Op één perceel in het onderzoeksgebied waar dit reeds gebeurd is, is goed te zien dat de ontwikkeling naar (natte) heide op gang komt.

- het onderzoeksgebied ligt niet in Natura 2000-gebied Teeselinkven, maar wel binnen één kilometer;
- de externe werking van het verwijderen van de bouwvoor in het onderzoeksgebied zal leiden tot een betere instandhouding van het Natura 2000-gebied Teeselinkven;
- er is geen goedkeuringsverzoek of vergunningaanvraag nodig voor de geplande werkzaamheden.

3.5 Waterparagraaf

Bij het maken van afwegingen over het gebruik van de ruimte moeten watersystemen medesturend zijn in de keuze van locaties, inrichting en beheer. Daarbij kan een goede combinatie van water en ruimtegebruik ten goede komen aan de ruimtelijke kwaliteit en

wellicht leiden tot nieuwe functiecombinaties. Om aan deze uitgangspunten vorm te geven is de watertoets sinds 1 november 2003 een verplicht onderdeel van ruimtelijke planprocessen.

Het waterbeleid van Rijk en provincie richt zich op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. Het voorkomen van afwenteling door het hanteren van de drietrapsstrategie "Vasthouden-Bergen-Afvoeren" staat hierbij centraal. Voor de waterkwaliteit is het uitgangspunt "stand still - step forward". Watersysteembenadering en integraal waterbeheer dienen als handvatten voor het benutten van de natuurlijke veerkracht van een watersysteem.

In het "Waterbeheersplan 2010-2015" heeft het waterschap Rijn en IJssel deze beleidsdoelstellingen uitgewerkt en vormgegeven voor zijn waterbeheer. Het waterschap streeft naar schoon water, levend water en functioneel water. Het watersysteem moet optimaal afgestemd zijn op de ruimtelijke functies van een gebied. Aandachtspunten zijn het verbeteren van waterkwaliteit (terugdringen van oppervlaktewatervervuiling) en het voorkomen van wateroverlast. In zowel landelijk- als stedelijk gebied kunnen ruimtelijke ontwikkelingen een positief maar ook een negatief effect hebben op het watersysteem. Deze waterparagraaf weegt de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling per waterthema af via de watertoetstabel, zoals die hieronder is weergegeven.

Thema	Toetsvraag	Relevant ^a
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	1. Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering? 2. Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee Nee
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is er toename van het afvalwater (DWA)? 2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ? 3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee Nee Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak? 2. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak? 3. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee Nee Nee
Grondwater-overlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? 2. Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel? 3. Is in het plangebied sprake van kwel? 4. Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	Nee Nee Nee Nee
Oppervlakte-waterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd? 2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? 3. Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	Nee Nee Nee
Grondwater-kwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee
Volksgesondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel? 2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee Nee
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Ja
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? 2. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Ja Ja
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? 2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Ja Nee
AANDACHTSTHEMA'S		
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

Figuur 7: Watertoetstabel

Het plangebied ligt in de EHS. De plannen zijn om de natuurwaarden te versterken. Dit betekent dat de ontwikkeling een positieve invloed op de EHS zal hebben.

4. Uitvoerbaarheid

4.1 juridische aspecten

De aanvraag moet worden beschouwd als een aanvraag om afwijking van het bestemmingsplan (artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° Wet algemene bepaling omgevingsrecht). De gemeente zal de te verlenen omgevingsvergunning voor een afwijking van het bestemmingsplan planologisch verankeren in het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied van Berkelland. De percelen aan de Waterleidingdijk krijgen in dat bestemmingsplan de bestemming natuur toegewezen.

Deze bestemmingsplanafwijking geeft alleen de bouw/verbouw en gebruiksmogelijkheid zoals aangevraagd in de aanvraag bouwvergunning, nummer: AV2011011/ OU2011028. De plannaam is: "Buitengebied, Waterleidingdijk natuurontwikkeling (2011)". De IMRO-code is: NL.IMRO.1859.OVBGB20110020-0100.

Verder heeft de gemeenteraad van Berkelland op 14 september 2010 'categorieën gevallen' aangewezen waarin het college van burgemeester en wethouders afwijkingen van het bestemmingsplan toestaan. In de aangewezen 'categorieën gevallen' is daarvoor geen afzonderlijke 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad vereist. De aanvraag voldoet aan de voorwaarden waarop de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. Deze aanvraag valt onder categorie 14: "Projecten in het landelijk gebied - Natuur". Daarmee is het college bevoegd om te beslissen op de aanvraag.

4.2 Economische uitvoerbaarheid

De uitvoering van het plan heeft geen financiële consequenties voor de gemeente aangezien de kosten worden gedragen door de initiatiefnemer. Verder sluit de gemeente met de initiatiefnemer een overeenkomst over het verhalen van eventueel uit te keren tegemoetkomingen in schade (vroeger 'planschade').

4.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Maatschappelijk draagvlak

In het kader van de gemeentelijke inspraakverordening is de aanvraag, die afwijkt van het bestemmingsplan met ingang van 28 september 2011 gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Deze terinzagelegging is bekendgemaakt in via een publicatie op de gemeentelijke website en in het "BerkelBericht", de gemeentelijke katern bij het huis-aan-huisblad "Achterhoek Nieuws" van 27 september 2011. Deze publicatie, het plan dat afwijkt van het bestemmingsplan en de bijlagen zijn ook te lezen via de gemeentelijke website. In de publicatie is aangegeven, dat iedereen in de periode van zes weken schriftelijk of mondeling een zienswijze over de aanvraag kan indienen. In deze periode zijn er geen zienswijzen (reacties) binnengekomen.

Vooroverleg

VROM-inspectie

In de brief van 26 mei 2009 aan alle colleges van burgemeester en wethouders heeft de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) aangegeven over welke nationale belangen uit de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1) gemeenten altijd vooroverleg moeten voeren met het Rijk. Gemeenten verzoeken zelf de afzonderlijke rijksdiensten om advies. De VROM-Inspectie coördineert vervolgens de rijksreactie over voorontwerpbestemmingsplannen, -omgevingsvergunningen en -structuurvisies richting gemeenten. Het bovengenoemde plan geeft de betrokken rijksdiensten geen aanleiding tot het maken van opmerkingen, gelet op de nationale belangen in de RNRB.

Provincie Gelderland en waterschap Rijn en IJssel
Geen opmerkingen gemaakt ten aanzien van dit plan.

Ontwerpbesluit

Het ontwerpbesluit is vervolgens met ingang van 30 november 2011 overeenkomstig de in de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht vastgelegde uitgebreide uniforme voorbereidingsprocedure gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Deze ter inzage legging is op 29 november 2011 bekendgemaakt via een publicatie in het "BerkeBericht", Staatscourant en een digitale kennisgeving. Daarbij is aangegeven dat iedereen gedurende deze termijn schriftelijk een zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren kon brengen bij burgemeester en wethouders van Berkelland en dat daarnaast ook de gelegenheid bestond tot het indienen van mondelinge zienswijzen.

Binnen de termijn van ter inzage legging zijn geen schriftelijke zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbesluit. Het ontwerpbesluit met de ruimtelijke onderbouwing en de bijlagen zijn ook te lezen via de gemeentelijke website (www.gemeenteberkelland.nl onder Actueel -> Ruimtelijke plannen).